

Andrzej Krzyszowski, Tadeusz Łaskiewicz, Anna Krawiec, Monika Dastych, Alina Jaszewska

---

Broszęcin, gm. Rząśnia, woj. piotrkowskie. Stanowisko 11

Informator Archeologiczny : badania 20, 41-42

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BARAKI STARE, gm. Żelazków
woj. tarnobrzesckie
Stanowisko 2 i 3

patrz
paleolit i mezolit

BELAWSKA WIEŚ, gm. Białawy
woj. skierniewickie
Stanowisko 5

patrz
okres bałtycki

BISKUPICE, gm. Brwinów
woj. warszawskie
Stanowisko 1

patrz
okres wpływów rzymskich

BOCHENIEC, gm. Małogoszcz
woj. kieleckie
Stanowisko 1

patrz
okres lateński

BOCHENIEC, gm. Małogoszcz
woj. kieleckie
Stanowisko 2 i 3

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Andrzej Matoga. Finansował WOAK w Kielcach. Kontynuacja badań wykopaliskowych zapoczątkowanych w 1975 roku. Cmentarzysko kultury łużyckiej z III-V okresu EB oraz osada kultury łużyckiej.

Prace na cmentarzysku /stan. 2/ ograniczono do przebadania w centrum nekropoli terenu o powierzchni 110 m². Odkryto 2 groby ciałopalne popielnicowe kultury łużyckiej /nr 170 i 171/ pochodzące zapewne z IV okresu epoki brązu. Prócz tego wykonano sondaż o łącznej powierzchni 25 m² na wschodniej peryferii cmentarzyska, w których obrębie nie stwierdzono obiektów archeologicznych; zarejestrowano jedynie luźne skorupy kultury łużyckiej datowane na schyłek epoki brązu.

Rozpoczęto badania osady kultury łużyckiej /stan. 3/ położonej kilkaset metrów na południowy wschód od stan. 6 /por. Informator Archeologiczny. Badania 1980, s. 57/1 zajmującej kilkhektarowy obszar rozciągający się na terenie nadzalewowej prawego brzegu Łososny /Wiernej Rzeki/.

W południowo-wschodniej części stanowiska wykonano sondaż o powierzchni 20 m². W obrębie wykopu stwierdzono występowanie warstwy kulturowej o intensywnie brązowym kolorze i miąższości 30-35 cm. Zlokalizowano tu także 9 jam osadowych o charakterze gospodarczym. Były to obiekty niewielkie o średnicy wahałej się w granicach 50-140 cm. W rzucie posiadały kształt kolisty lub lekko owalny, w profilu były cylindryczne lub częściowo w kształcie głębokiej nlecki. Większe jamy dochodziły do głębokości 150 cm od obecnej powierzchni gruntu /ok. 90 cm miąższości/. Wypełniska obiektów, przeważnie brązowo-azuro-czarne zawierały dość liczny materiał ceramiczny /fragmenty naczyń wazowatych z uchwytnymi poniżej największej wydętości, skorupy z garnków, mis, czepaków oraz płaców glinianych/. Ponadto w niektórych jamach znaleziono niespalone kości zwierzęce i grudki polepy, nierzadko z odciśkami drewnianych prętów. W obiekcie nr 2 odkryto także wiśłorek brązowy złożony z wiązkowego, odlanego kółka, do którego doczepiony był ładuszek wykonany z 5 połączonych mniejszych kółek wygiętych z okrągłego drutu.

Całość materiału zabytkowego pochodzącego zarówno z obiektów, jak i z warstwy kulturowej pozwala zaliczyć badania w bieżącym sezonie fragment osady do grupy górnośląsko-małopolskiej kultury łużyckiej ze schyłku EB.

Materiały zabytkowe znajdują się w IA UJ.

Badania na obu stanowiskach będą kontynuowane.

BROSZĘCIN, gm. Rząśnia
woj. piotrkowskie
Stanowisko 5

patrz
okres halstański

BROSZĘCIN, gm. Rząśnia
woj. piotrkowskie
Stanowisko 11

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Poznaniu

Badania prowadzili: mgr mgr Andrzej Krzyszowski /autor sprawozdania/, Tadeusz Łaszkiewicz, Anna Krawiec i studentki Monika Dąstych i Alina Jaszewska. Finansowało KWB "Bełchatów". Pierwszy sezon badań. Osada kultury łużyckiej z V okresu epoki brązu i okresu halstańskiego /Ha C-D/.

Stanowisko położone jest na polu ornym, na terenie przyszłej odkrywki węgla brunatnego, w obrębie małej wykastakonej doliny wykorzystanej przez niewielki ciek wodny, nad załosem krawędzi i na stoku doliny.

Założono i wykop WI/86 /w nawiązaniu do ubiegłorocznego wykopu WI/85 na etan. Broszęcín 12 - w bezpośrednim sąsiedztwie stan. 11/ wyeksploatując powierzchnię 2.035 m². Z uwagi na układ nawarstwień i słabą czytelność w podłożu obiektów nieruchomych stosowano planigraficzną metodę eksploatacji /zbierno umowną warstwę grubości 3-5 cm/ i następnie każdy "luźny" /poza obiektem/ materiał ruchomy lokalizowano trójwymiarowo w obrębie ćwiartek ara.

Odsłonięto 106 obiektów nieruchomych. Przy czym cyfra ta odpowiada tylko obiektom czytelnym w podłożu - nie uwzględnia ewentualnych obiektów, które będzie można jeszcze wyróżnić na podstawie analizy koncentracji materiału ruchomego, bez zdecydowanie czytelnego w podłożu /rozmytego/ wypełniska. Funkcję odkrytych obiektów trudno obecnie jednoznacznie określić. Niemniej jednak wydaje się, że większość wśród nich stanowiły /90-95%/ jamy głównie o charakterze zasobowym. Niewiele jest jam poshipowych oraz jam o charakterze gospodarczym, których jednoznaczna funkcję rozstrzygnęła dokładna analiza. W dwóch przypadkach zanotowano obiekty w postaci wolnostojących naczyń zasobowych. Do innego typu zaliczono 3 obiekty o funkcji bliżej nieokreślonych piecowisk /?/, z dużą ilością przepalanej polepy i wtórnie przepalanej ceramiki, a także 1 obiekt o funkcji również nierozstrzygniętej, który stanowiły fragmenty naczyń /brzośce/ ułożone piasko bezpośrednio na piasku calcowym. Miał on kształt zbliżony do prostokątnego, o wymiarach 120 x 90 cm. W omawianej odkrywce nie odkryto palenisk. Wypełniska większości odkrytych jam stanowiła ciemno- lub jasno-brązowa próchnica, z reguły mocno wypłukana. W profilu miały najczęściej kształt niekrowaty lub odwrotnie gruszkowaty. Znaczna ilość jam posiadała też wypełniska w postaci szarej /w różnych odcieniach/ próchnicy, rzadko z udziałem spalenizny. Miąższość jam jest różnicowana i waha się w wielkości od 30 do 90 cm.

Na stanowisku odkryto znaczną ilość źródeł ruchomych niemal w każdym obiekcie - w wielkości poza nimi. Stanowią je: 19.635 fr. ceramiki naczyniowej /mocno rozdrobniona/, 990 szt. polepy, 631 przedmiotów krzemienianych /ziór homogeniczny/, 382 fr. kości, 3 rozcieracze kamienne, 1 niebieski paciorek szklany, próbki węgla drzewnego.

Klasyfikacja chronologiczna i kulturowa: osada kultury lużyckiej w jej wariantcie środkowopolekim, którą generalnie można datować na okres V okresu epoki brązu do okresu halstackiego C-D włącznie. Przy czym należy się przychylić do datowania głównie na oba okresy halstańskie.

Dokumentacja terenowa i materiał przechowywane są w PAK w Poznaniu.

Badania zakończone.

BROSZĘCIN, gm. Rząśnia
woj. płockowski
Stanowisko 12

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Krzyszkowski. Finansowała KWB "Bekhatów". Drugi sezon badań. Punkt osadniczy i cmentarzysko kultury lużyckiej z V okresu epoki brązu - Halstatt C-D.

Zakończono eksploatację wykopu WI/85. Celem tych badań była weryfikacja i wyeksploatowanie wyróżnionych w ub. r. obiektów nieruchomych. Wypadła ona w większości negatywnie. Odkryto ponadto 1 grób popielnicowy czysty kultury lużyckiej. W podłożu rysował się on bez czytelnej jamy grobowej. Wewnątrz popielnicy odkryto niekrowate szczątki kości i 2 przedmioty krzemienne: wór pokryty częściowo korą i drapacz /oba z surowca bałtyckiego/.

Podczas prac eksploatacyjnych na odkrywce znaleziono dość znaczną ilość źródeł ruchomych nie powiązanych z czytelnymi obiektami nieruchomymi. Stanowią je łącznie z omawianym grobem: 3.006 fr. ceramiki, 146 przedmiotów krzemianianych /w tym m.in. grocik z wydzielonym trzępieniem/, 16 fr. przepalonych kości, węgle drzewne.

Z uzyskanych danych wynika, że stanowisko jest prawie kompletnie zniszczonym punktem osadniczym i niewielkim cmentarzyskiem kultury lużyckiej. Kwestię rozwarstwienia chronologicznego między nimi rozstrzygnie dokładna analiza; wstępnie zaś można datować stanowisko w przedziale V OB - HaC-D.

Materiał i dokumentacja znajdują się w PAK w Poznaniu.

Badania zakończone.

BRZESKI, gm. Klwów
woj. radomskie
Stanowisko 3, 4

patrz
okres wpływów rzymskich